

16 *дена активизам*

против насилието врз

жените и семејното насилиство

25.11. - 10.12

ДЕФИНИЦИЈА НА СЕМЕЈНОТО НАСИЛИСТВО

(Дефиниција за семејно насилиство
КЗ на РМ, чл.122 ст.17)

Под семејно насилиство се подразбира малтретирање, грубо навредување, загрозување на сигурноста, телесно повредување, полово или друго психичко или физичко насилиство со кое се предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв спрема брачен другар, родители или деца или други лица што живеат во брачна или вонбрачна заедница или заедничко домаќинство, како и спрема поранешен брачен другар или лица што се наоѓаат во близки лични односи.

ВИДОВИ НА СЕМЕЈНО НАСИЛИСТВО:

Психичко насилиство:

Контрола, изолација, љубомора и емоционални страдања на жената, состојба што жените ги навредува, доминација на мажот во семејството, неговиот збор треба да биде последен, заплашување, заканување дека ќе ја повреди неа или близки луѓе, спречување да работи надвор од домот, омаловажување или понижување пред другите, барање дозвола да побара здравствена заштита, инсистира да знае каде е и со кого цело време.

Физичко насилиство е дефинирано како:

Употреба на физичка сила или пак, закана дека истата ќе биде употребена врз жената од страна на нејзиниот брачен (сегашен или поранешен) сопруг или вонбрачен партнери или од друг полнолетен член од нејзиното домаќинство.

Сексуално насилиство е дефинирано низ неколку конкретни однесувања:

Силување, несакан сексуален однос, понижувачки сексуален однос, присила на гледање на порнографски филмови и подведување.

„16 дена активизам против насилието врз жените и семејното насилиство“ е Меѓународна кампања која започнува 25 ноември и завршува на 10 декември со Меѓународниот ден на Човековите права, со што симболично се истакнува дека насилието врз жените е кршење на човекови права.

Женска граѓанска иницијатива „АНТИКО“

www.antiko.org.mk

e-mail: contact@antiko.org.mk; antico@t-home.mk

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Центар за
ИНСИТУЦИОНАЛЕН
РАЗВОЈ - ЦИРа

Оваа публикација беше овозможена во рамките на програмата CIVICA Mobilitas. Имплементирана од ЦИРа и финансиски поддржана од SDC.

Овде наведените мислења се мислењата на авторот/ите и нужно не ги рефлектираат мислењата на ЦИРа и SDC.

**НЕ СЕ ДВОУМИ!
ПРИЈАВИ ГО
НАСИЛНИКОТ!**

Бори се против
насилието врз
жените и децата

ПОВИК ДО:

**Сите млади момчиња и девојки
да се приклучат во борбата
против насилието врз жените**

Почитувани млади и напредни сили на Р. Македонија, Ве повикуваме сите вас, - највitalниот дел на нашето општество. Вие во кои веруваме дека знаете, умете и поседувате силина и моќ да внесете позитивни промени. Вие кои сте храбри, хумани, современи. Сите вие кои не трпите неправди и не дозволувате некој да дискриминира, малтретира и го загрозува интегритетот и достоинството на луѓето.

Подигнете го гласот и речете НЕ на насилието врз жените и семејното насилие. Защитите илјадници мајки, сестри девојки и сопруги. Борете се против корените на насилието кои лежат во патриархалните односи, произлегуваат родовите предрасуди и стереотипи:

Родовата рамноправност е единствена вредност кој ја елиминира дискриминацијата во домот а потоа и во општеството. Гарантира благосостојба, мир и здрави односи во домот, заедницата и одржлив развој и мир во светот.

Насилието не е проблем само на жените тоа е општествен проблем. Не дозволувајте илјадници жени, мајки, сестри, девојки, сопруги да бидат сами во нивната борба за достоинствен живот без насилие. Да дадеме придонес децата да не расрат во семејства каде е присутно насилието. Тие заслужуваат да живеат мирно и да не научат да бидат (потенцијални) насилици.

Затоа, информирај се! Размисли, одлучи, придружи се, делувај ... ти си тој/таа кој/која може да даде нова содржина и придонес за елиминирањето на родовото и семејното насилие.

ЗА НАСИЛИЕТО НЕМА ОПРАВДУВАЊЕ!

ПОДИГНИ ГО ГЛАСОТ!

БОРИ СЕ ПРОТИВ МИТОВИТЕ!

ФАКТИТЕ УКАЖУВААТ :

Мит: Жртвата го предизвикува насилието!

ФАКТ: Насилието го предизвикува злоставувачот. Тој е одговорен за своите постапки

Мит: Насилието во семејството и меѓу партнери-те е нивна приватна работа

ФАКТ: Насилието во семејството е сериозен општествен проблем

Мит: Ако жртвата го напушти злоставувачот, насилието ќе престане

ФАКТ: Повеќето жртви се во поголема опасност от- како ќе го напуштат злоставувачот

Мит: Зачестеноста на семејното насилие е претерано нагласена, тоа и не е толку голем проблем!

ФАКТ: Статистичките показатели и последиците на семејното насилие укажуваат дека е многу значаен и тежок општествен проблем

Мит: Жените се исто насилини како и мажите!

ФАКТ: Мажите се значително почести сторители на насилието во семејството (95% жртвите се жени)

Мит: Физичкиот напад од мажот врз партнerkата е изолиран настан и веројатноста за повторување е мала!

ФАКТ: Физичкото насилие е дел од сложениот образец на моќ и контрола во партнерскиот однос

Мит: Мажот кој само се заканува со физички напад, не е злоставувач

ФАКТ: Заканите претставуваат специфичен облик на злоставување!

Мит: На децата им е потребен таткото иако е насилен кон нивната мајка. Жената за доброто на своите деца треба да трпи и остане со партнерот

ФАКТ: Децата кои растат во такво семејство, учат да бидат насилици.

Мит: Љубовта не исклучува насилие

ФАКТ: Насилието и любовта не одат заедно!

БОРИ СЕ ПРОТИВ НАСИЛИЕТО! ЗА СЕБЕ, ДЕЦАТА, РОДНИНИТЕ, ПРИЈАТЕЛИТЕ, СОСЕДИТЕ! ВО ИМЕ НА НАПРЕДОКОТ И ОДРЖЛИВИОТ МИР ВО ЛОКАЛНИ И ГЛОБАЛНИ РАМКИ.

РОДОВО И СЕМЕЈНО НАСИЛИЕ

Насилието врз жените е криминален акт, облик на прекршување на основното човеково право за живот, достоинство и телесен интегритет.

Насилието спрема жените е израз на вековната нерамноправна положба помеѓу мажите и жените односно израз на нееднаквата поделба на моќта. Таа е присутна во сите развојни фази на општество. Корените на родовото насилие лежат длабоко во структурите на општеството. Постоечките патриархални вредности произведуваат предрасуди и стереотипи кои ја „хранат,“ и „одржуваат,“ родовото насилието и даваат придонес жената да биде во подискриминирана положба во однос на мажот.

Како последица на постоечките родови улоги и односи се јавува и насилието над жените во сите нејзини форми – физичко, психичко, секунално, економско, итн.

СТАТИСТИКИТЕ УКАЖУВААТ И ПРЕДУПРЕДУВААТ!

Според светските и домашните статистики најголеми жртви на насилието се жените и децата. Во Р. Македонија, сите 3 вида на семејно насилие врз жените се широко распространети на нашите простори. Секоја 2-ра жена е жртва на психолошко насилие. Секоја 6-та жена го претрпела физичкото насилие додека секоја 10-та го искусила секуларното насилие. (Из-стражување „Живод во сенка,“ -ECE)

Насилието е злоупотреба на моќта. Често пати насилието за насилиникот претставува инструмент за постигнување на посаканото однесување кај жртвата. Начин да се воспостви контрола преку примена на сила, засташување и манипулирање.

Насилието над жените и децата најповеќе е присутно во семејството, каде според логигата на нештата семејната заедница би требало да биде најsigурно место за неговите членови. Но за жал во повеќе случаи тоа не е така.